

Länsstyrelsen
Västerbottens län

Bilaga 2. till "Beslut om naturreservat för
"Gäddsjömyran"

SKÖTSELPLAN

Datum

2010-01-07

Ärendebeteckning

511-12374-2009

Arkivbeteckning

2402240

1(9)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GÄDDSJÖMYRAN I VILHELMINA KOMMUN

Foto: Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå
Växel: 090-10 70 00

1. Syftet med säkerställande och skötsel

Syftet med säkerställandet av Gäddsjömyrans naturreservat är att bevara områdets värdefulla naturmiljöer såsom ett ostört, mångformigt och representativt myrområde med intilliggande barrnaturskogar. Syftet uppnås genom fri utveckling och genom att naturliga processer tillåts fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, död ved och gamla grova träd ska finnas i gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna nyttjas för naturstudier, undervisning samt forskning.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Gäddsjömyran
Nummer	2402240
Reg-DOS id	2020325
Natura 2000	-
Kommun	Vilhelmina
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 30 km SV Vilhelmina, ekokarta 21G 9i Mittkoordinat (RT90 2,5 gon V): 1540449, 7146178
Natureografisk region	33 h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Värdetrakt	-
Bränningstrakt	-
Gräns	Se beslutscharta
Markägare	Sveaskog
Fastigheter	Del av Vilhelminaskogen 1:1
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	650 ha
Skyddad areal produktiv skog	255 ha

2.2 Naturtyper inom området

Naturtypsindelning ¹		Areal (ha)
Barrskog	Granskog av blåbärstyp (2.1.2.1)	208,8 ha
	Sumpgranskog av ristyp (2.1.2.3)	98,6 ha
Våtmark	Fattigkärrvegetation (3.2)	255,8 ha
	Skogs-och krattkärrvegetation (3.3)	91,6 ha

¹Naturtypsindelning enligt *Vegetationstyper i Norden, 1994* (se bilaga 1).

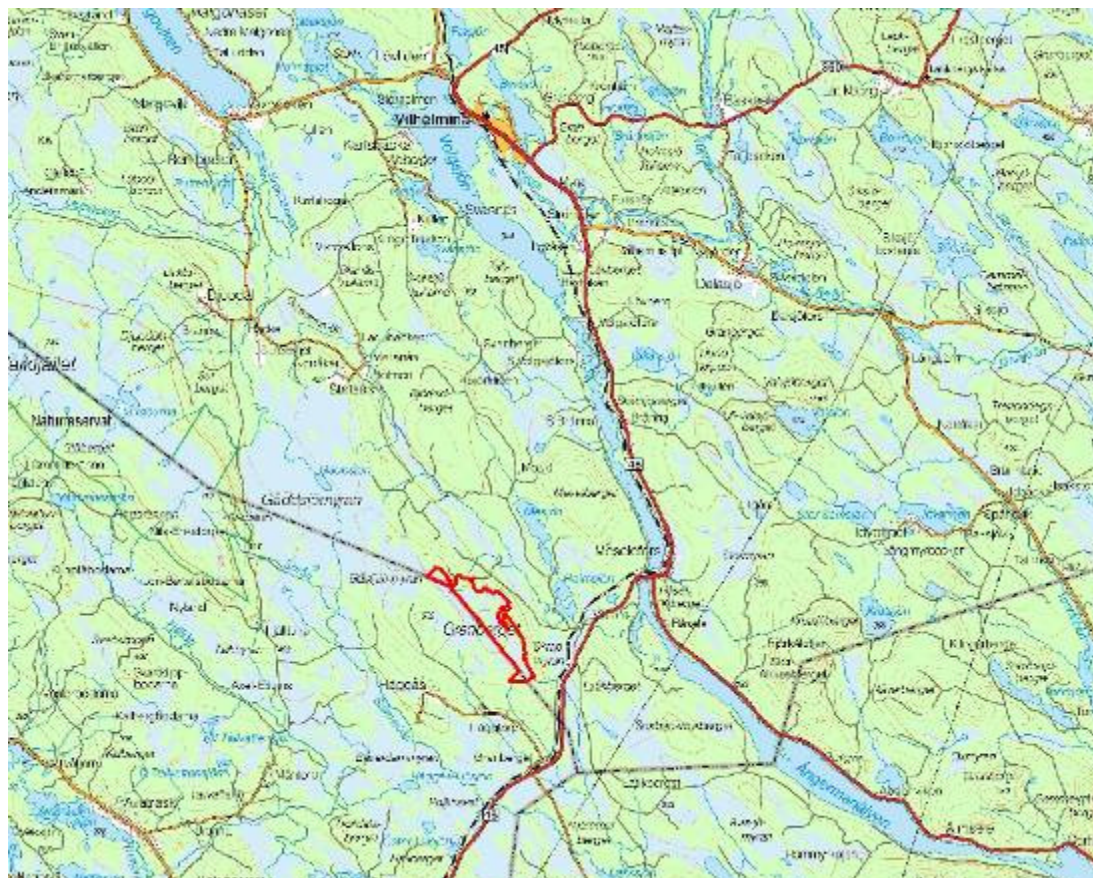
Naturtypsindelning ²		Areal (ha)
Skog	Västlig taiga (9010)	271,9 ha
	Övrig skogsmark (9900)	31,4 ha
	Skogsbevuxen myr (91D0)	0,8 ha
	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140)	13,2 ha

Våtmark	Aapa myrar Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn, ugr Svagt välvda mossar (7299)	134,9 ha
	Aapa myrar Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn, ugr Kärr och gungflyn (7300)	91,8 ha
	Aapa myrar Dystrofa sjöar och småvatten (7301)	1,5 ha
	Aapa myrar-fattiga till intermediära strängflarkkärr och blandmyrar (7310)	47,6 ha
	Aapa myrar Skogsbevuxen myr (7318)	92,0 ha

² Naturtypsindelning enligt basinventering av skyddad natur, *rådets direktiv 92/43 EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter* (se bilaga 2).

2.3 Beskrivning av reservatet

Gäddsjömyrans naturreservat utgörs av ett långsträckt skogs-myrkomplex som ligger på en flack högplatå ca 470-500 meter över havet. Reservatet är beläget sydväst om Ängermanälven cirka 30 km sydväst om Vilhelmina, på gränsen mellan Vilhelmina och Dörotea kommuner. Merparten av reservatet består av myrmark men även en del skogsmark av grannaturskog och sumpskogskaraktär ingår. Reservatet avvattnas av flera bäckar och rinner ut i större skogsbäckssystem utanför gränsen såsom Stortjärnmyrbäcken och Kullbäcken i söder. Flera skoterleder korsar reservatet och även flera större skogsbilvägar leder mot området och tangerar reservatsgränsen i nordöst.

Översiktskarta Gäddsjömyrans naturreservat. Röd markering = Gäddsjömyrans naturreservat

Berggrunden består i de norra delarna av näringsfattig röd till rödgrå, porfyrisk granit (av Revsunds eller Härnöttyp) och i de södra delarna av metasedimentära bergarter (metagråvacka).

Sluttningen ned mot Stortjärnmyrbäcken är huvudsakligen täckt av flack morän och mellanliggande torvtytor. I den norra delen finns ett fåtal transversella moränryggar. Ett isälvsroderat område och några tydliga isälvsrännor visar smältvattendränning från myren nedåt mot norr i den nordöstra kanten.

Skogen på myrholmarna är till övervägande delen glesa, öppna, grandominerade naturskogar med låg produktivitet som är märkbart präglade av höjdläget. Fuktig-blöt sumpgranskog förekommer allmänt men stor del utgörs även av frisk skogsmark. Granskogen på myrholmarna är genomgående olikåldrig och har både hög ålder och lång skoglig kontinuitet. Drygt 200-åriga storvuxna granar förekommer allmänt och skogen är rikt draperad av hänglavar. Trots att skogen oftast är gles förekommer allmänt med grova granar och träd omkring 40-45 cm i diameter är vanliga. Torrakor och lågor förekommer bitvis rikligt och flera karaktäristiska arter på död granved förekommer spridda i hela området. Bestånden är dock ganska varierade både när det gäller slutenhet, grovlek och frekvens av naturvärdesträd.

På Gabrielsmyran växer särskilt ståtlig granurskog på en av myrholmarna. Här förekommer några hektar med mycket reslig, grov, välsluten och mycket hänglavsrik granskog med talrika 200-åriga gammelgranar som är upp emot 50 cm i diameter. I området kring Gabrielsmyran finns allmänt med döda stående jättegranar och rikligt med väldigt grova granlågor i alla nedbrytningsstadier.

Granbergets granliden som sluttar ner ifrån högplatån i nordöst, har betydligt högre produktivitet än skogarna uppe kring myren, men är också mer påverkade av skogsbruk. Äldre skog med naturskogskaraktär finns dock både på Postkullens sluttning i söder och i anslutning till bäcken som rinner ut från myren ner genom den flacka sluttningen vid Gammkarlteen.

Myren, som gett reservatet dess namn, klassades med högsta värde (klass 1) i våtmarksinventeringen och ingår i myrskyddsplanen som ett av de mest skyddsvärda myrkomplexen i Sverige.

Myrkomplexet domineras av stora öppna mjukmattekärr med kallgräs, flaskstarr och tuvull. Det innehåller också rismyrar med talrika smågranar och ett stort antal flacka myrholmar med naturskogsartad granskog.

Gäddsjömyrans karaktär av grannaturskog med gott om gamla träd och lågor gör området gynnsamt för växter och djur som är beroende av ostörda ekosystem. Följande noter ingår av ovanliga och intressanta arter har gjorts i området (hotkategori enligt rödlistan 2005 anges inom parentes): **Vedsvampar**: ullticka, rynkskinn (NT), lappticka (NT), trådticka, blodticka, harticka (NT), gränsticka (NT), rosenticka (NT), ostticka (VU) och skrovellav (NT).

Grananturskog med död ved. Foto: Länsstyrelsen

3. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i två skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området (bilaga 3). För varje skötselområde redovisas mätbara bevarandemål. Skötselområdets bevarandetilstånd anses gynnsamt när dessa bevarandemål är uppnådda.

3.1 Skötselområde 1, skog med fri utveckling, areal 318 ha

Skötselområdet består av all skogsmark inom reservatet. Skogen varierar från glesa höjdlägesgranskogar med riklig förekomst av död ved, till hänglavsrika sumpgranskogar i anslutning till myrmark (bilaga 3, delområde 1). Merparten av skötselområdet utgörs redan i dag av olikåldriga bestånd med gott om gamla träd. Skötselområdets skogar ska lämnas för fri utveckling, vilket innebär att utvecklingen ska präglas av naturliga processer så som trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. De arealer skog i skötselområdet som ej utgörs av naturskog idag, ska på sikt och genom frånvaro av mänskliga ingrepp få utvecklas mot ett naturskogsartat tillstånd med samma bevarandemål som omgivande skogar. Det innefattar även att en spontan brand bör tillåtas brinna så långt möjligt är, inom reservatet, utifrån säkerhetsmässiga aspekter.

Bevarandemål

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- arealen naturskog uppgår till 318 ha.

Skötselåtgärder

| Inga Gåtgärder

3.2 Skötselområde 2, våtmarker med fri utveckling, areal 335 ha

Våtmarkerna inom området består av nordlig mosse, trädbevuxna myrar och olika typer av fattig-intermediära kärr (bilaga 3, delområde 2). Enligt våtmarksinventeringens inventering utgörs myrarna inom reservatet av högsta naturvärde (klass 1). Därför ska hela skötselområdets myrar utvecklas fritt utifrån naturliga hydrologiska processer med de strukturer och artsamhällen som hör dessa naturtyper till.

Bevarandemål

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- arealen våtmarker uppgår till 335 ha, varav trädbevuxna våtmarker utgör 93 ha
- 100 procent av våtmarkerna har en ostörd hydrologi

Skötselåtgärder

Inga åtgärder.

Gäddsjömyran klassades som ett myrkomplex med högsta naturvärde i våtmarksinventeringen. Foto: Länsstyrelsen

4. Skötselområden för friluftsvärden med mål och åtgärder

Hela reservatet redovisas som ett skötselområde med avseende på friluftsliv och anläggningar (bilaga 4). Den förväntade ökningen av besök till följd av reservatsbildningen bedöms inte komma att äventyra områdets naturvärden.

4.1 Skötselområde för Friluftsliv och anläggningar

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. Nyttjandet av området som utflyktsmål ska främjas genom att en reservatsskylt iordningställs intill den skogsbilväg som löper längs reservatets östra del. En informationsskylt (A3) med karta över reservatet ska sättas upp där vägar skär eller tan-

gerar reservatsgränsen. Ytterligare skyltar sätts upp där skoterleder skär reservatsgränsen. Lämpliga placeringar av anläggningarna presenteras på kartan i bilaga 4.

Mål

- Det ska finnas en väl underhållen informationsskylt med beskrivning av naturmiljöer i reservatet, föreskrifter för allmänheten samt en karta

Skötselåtgärder

- Montering av informationsskyltar.

5. Övriga anläggningar

Inga övriga anläggningar finns inom reservatet.

6. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande jaktlagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet ¹
Montering av informationsskyltar	Se bilaga 4	1

¹Siffran anger prioriteringsordning ifall genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

9. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även alla anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet. Uppföljningen ska ske minst vart annat år. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

9.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras.

9.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden och enligt den indelning i naturtyper för basinventering av skyddad natur som presenteras på kartan i bilaga 2. Indelningen kan komma att ändras efter ytterligare fältbesök i reservatet eller efter att området har flygbildstolkats.

Kartbilagor:

1. Naturtypsindelning enligt Vegetationstyper i Norden
2. Naturtypsindelning enligt basinventering av skyddad natur
3. Skötselområden för naturvärden
4. Anläggningar för friluftsliv